

EVROPSKÝ PARLAMENT

Historie a pravomoci

Input: co víme o EU?

- Co je EU?
- Kdo v EU rozhoduje?
- Jak se EU odlišuje od jiných forem mezinárodní spolupráce?
- Jakou roli plní Evropský parlament v EU?
- Jaký je vztah EP a ostatních institucí?
- Jaký je Váš kontakt s Evropským parlamentem?

Myšlenka „parlamentního shromáždění“

- 15. století; Jiří z Poděbrad; Spolkové shromáždění
- 17. století; Béthune; Generální rada
- 18. století; Saint-Pierre; Generální sněm
- 19. století; Saint-Simone; Velký parlament
- 20. století; Coudenhove-Kalergi; Spolkové shromáždění
- a další.

Idea EP

- Motivace (i obecně pro evropskou integraci):
 - federalismus/jednota x pragmatismus/bezpečnost
- Myšlenka shromáždění – prve bez vazby na občany; spíše delegace států
- Dále inspirace USA – vazba na občany
- Vývoj EP jako „odraz“ vývoje evropské integrace

Kongres o Evropě/1948

- Haag; rok 1948
- Myšlenka ustavení Evropského shromáždění
 - Povzbuzení evropského veřejného mínění; opatření vedoucí k evropské jednotě; přezkum důsledků ustavení unie/federace (Haag 1948)
- Střet dvou přístupů
 - federalistický: Francie, Belgie
 - mezivládní: Velká Británie
 - Výsledek: **kompromis** = shromáždění bez pravomocí

ESUO/50. léta

- „hlavní“ institucí byl Vysoký úřad (EK)
- První návrhy se Shromážděním nepočítají (jen VÚ)
- Nakonec: Společné shromáždění ESUO (1. zasedání 11. 9. 1952)
 - Delegáti národních parlamentů
 - Pravomoci
 - Kontrolní (sledování fungování VÚ; interpelace)
 - Reprezentační (zástupce občanů ESUO)
- Duální mandát zástupců
- 1. předseda: P.-H. Spaak

Paul-Henri Spaak

- 1. předseda EP
- *1899
- Politicky aktivní rodina
- Spaak ve válce (2 roky v lágru)
- Právnícká praxe
- 1. socialistický premiér Belgie
- Exil
- OSN, NATO

Shromáždění ESUO

- Mandáty
 - Německo 18
 - Francie 18
 - Itálie 18
 - Nizozemsko 10
 - Belgie 10
 - Lucembursko 4

- Diskuse o EPS a EOS

Evropské parlamentní shromáždění

- Římské smlouvy
 - Jednotné Shromáždění (jednotný i Soudní dvůr)
 - Procedura konzultace – níže
 - Pravomoci
 - Kontrolní
 - Rozhodovací
 - Reprezentační
 - Rozpočtová
- Rezoluce z 20. 3. 1958
 - Název „Evropské parlamentní shromáždění“

Evropský parlament

- Název dán rezolucí z roku 1962
 - Na návrh Německa a Nizozemí
 - Propojení charakteristiky instituce a jeho faktických pravomocí
 - + snaha odlišit EP od orgánu Rady Evropy
- Růst rozpočtových pravomocí v 70. letech

1. přímé volby

- 1979
- Na základě „Aktu o volbě členů Evropského parlamentu“ z roku 1976
- Růst aktivismu EP
- „Izoglukóza“ (Roquete Ferés) – Rada nekonzultovala kvóty pro výrobu izoglukózy s EP

80. léta – posílení pravomocí

- Snahy o posílení pravomocí EP
 - Např. Doogeova zpráva 1985 (výbor, který se zabýval institucionální reformou EP)
- Jednotný evropský akt
 - 1986
 - Posílení legislativních pravomocí

90. léta

- **Smlouva o EU/1993**
 - Nárůst legislativních pravomocí
 - Možnost vyšetřovacích výborů
 - Pravomoci v konstituování Komise – konzultace volby předsedy
- **Amsterodamská smlouva/1999**
 - Procedura spolupráce de facto nahrazena spolurozhodováním
 - Zjednodušení procedury přijímání legislativy
 - Možnost sankcionovat stát při porušování pravidel a hodnot EU

Lisabonská smlouva

- Výrazné posílení
 - Legislativa
 - Rozpočtové pravomoci

Emancipace EP

- EP jako jediná instituce s každou revizí primárního práva posiluje svoje pravomoci
- Odvolání VÚ → konzultace → rozpočtové pravomoci → spolupráce → spurozhodování → možnost prosazení rozpočtu na úkor Rady
- EP posiluje nejen skrze revize primárního práva
- Rok 1980 – ukázka síly
 - Vracení rozpočtu
 - Příklad izoglukóza

Legislativní pravomoc

- Schvalování legislativy společně s Radou
- Návrh legislativy v rukou Komise
- 50./60. léta: EP se nepodílel na schvalování 70 % legislativy
- 2001: EP se nepodílí na schvalování 40 % legislativy
- Konstantní posilování EP; Lisabonská smlouva = zrovnoprávnění EP a Rady

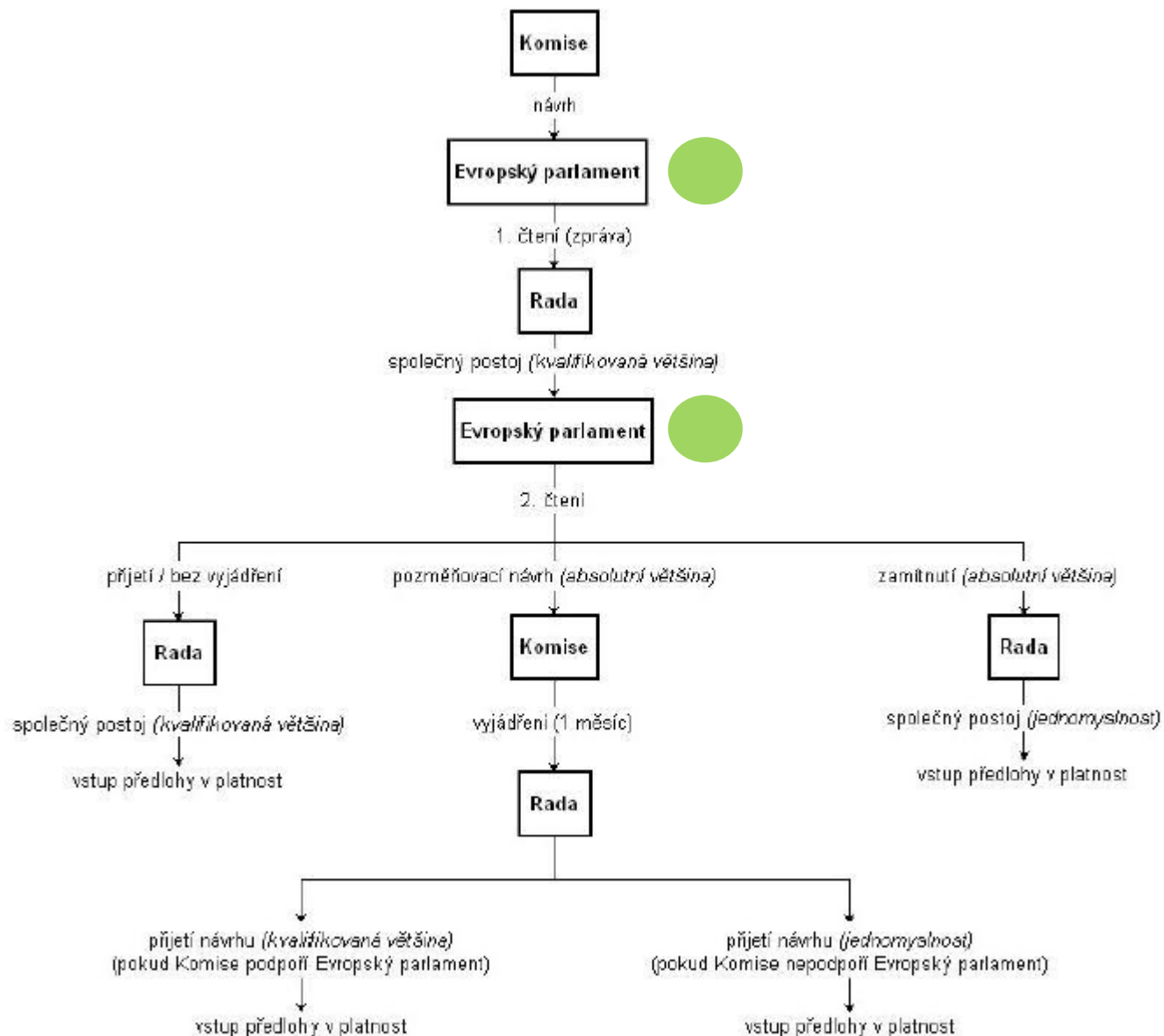
Procedura konzultace

- Nejstarší
- EP má být konzultován
- Názor EP nemusí být brán v potaz

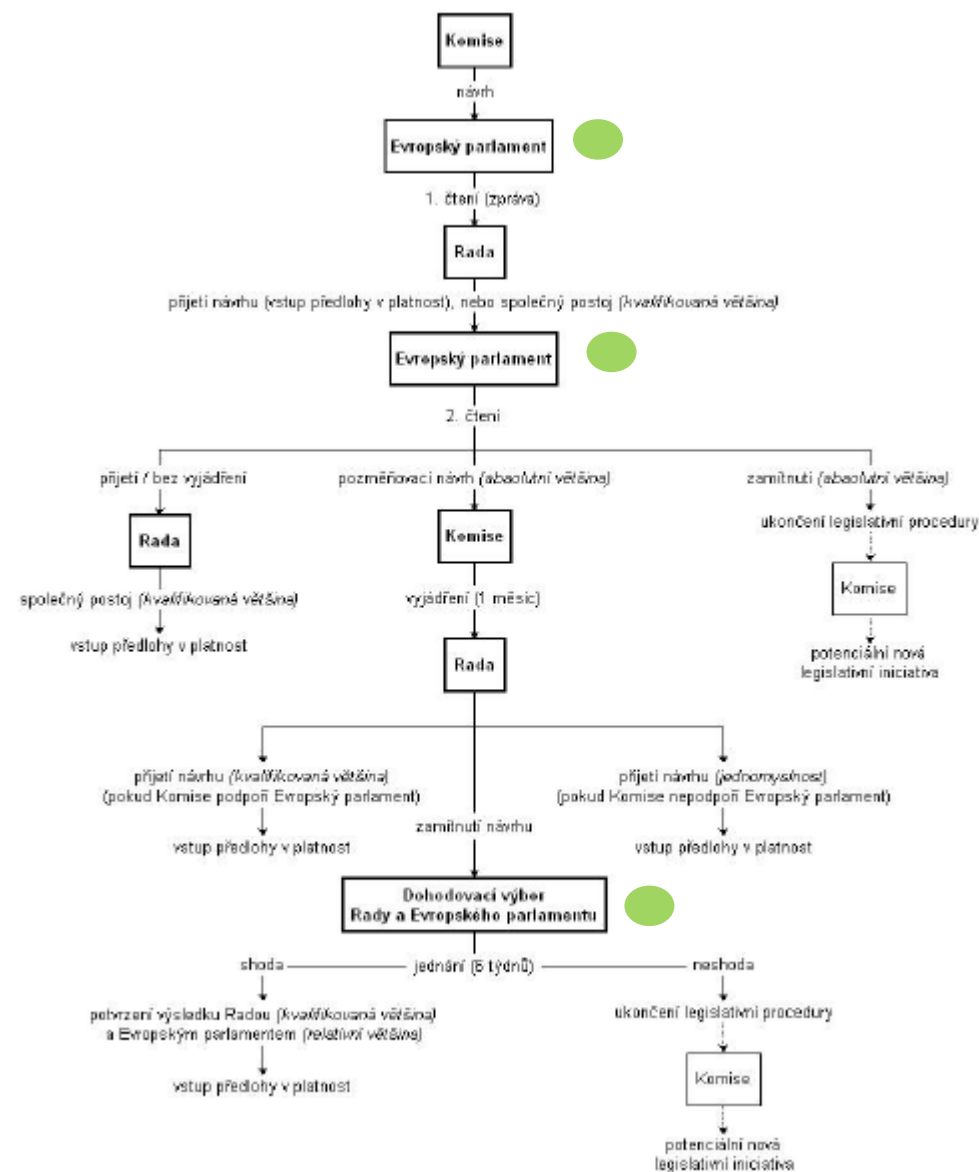
Procedura spolupráce

- JEA; 1986
- Použití: HMU
- Mechanismus 2 čtení

Procedura kodicize = řádný legislativní postup

- Smlouva o EU; 1993
- Mechanismus 3 čtení
- Po Amsterodamské smlouvě 2 čtení
- Dohodovací výbor
 - Rovnocenné zastoupení EP a Rady
- Inspirace pro rozpočtovou proceduru?

Rozpočtové pravomoci EP

- Konstantní posilování EP
- Ale je nutné zohledňovat reálné pravomoci (nejen formální průběh procedury)
- ESUO – komise (Vysoký úřad, Rada, Shromáždění, Soudní dvůr)
- Římské smlouvy – jiná pravidla pro Společenství?
- První rozpočtová smlouva (Lucemburská) 1970
 - Vlastní zdroje
 - Povinné a nepovinné výdaje → změna procedury
 - Zapojení EP do absolutoria
- Druhá rozpočtová smlouva 1975
 - EP = „druhé rameno spojené rozpočtové autority“
 - Rozpočtová procedura v platnosti až do Lisabonské smlouvy
 - EP může rozpočet odmítnout jako celek

Zavedení finančních perspektiv + IIAs

- **Delorsův balík I**

- Reakce na konflikty mezi EP a Radou
- Navyšování nepovinných výdajů

- **Delorsův balík II**

- Navyšování nepovinných výdajů

- **Agenda 2000**

- **FP 2007-2013**

- **Současná FP**

Konflikty v rozhodování o rozpočtu EU:

- Rada: rozpočet jako odraz legislativního rozhodování
- EP: rozpočet jako zdroj vlivu
- 1979 přímé volby do EP – vzrůst legitimacy
- Nedostatečné technické zajištění procedury/vágní klasifikace výdajů

Interinstitucionální dohody

Rozpočtová procedura před LS

- Komise jedná již 2 roky před rokem, pro který je rozpočet sestavován
- Probíhá trialog
- V červnu předloží EK předběžný návrh rozpočtu
- V červenci Rada přijme návrh rozpočtu a posílá ho Parlamentu
- U **povinných výdajů**
 - EP předloží návrhy, Rada může měnit QMV, EP již dále „mimo hru“
- U **nepovinných výdajů**
 - EP v prvním čtení provádí změny
 - Následně Rada předkládá své změny
 - EP ve druhém čtení může souhlasit nebo je zamítnout
 - EP může rozpočet odmítnout jako celek (2/3 zúčastněných a většina všech) → rozpočtové provizorium

Současná rozpočtová procedura

- Zjednodušení
- Zkrácení
- Komise předkládá návrh rozpočtu do 1. září
- Rada zaujme postoj
- EP postoj schválí nebo se nevyjádří -> přijmutí rozpočtu
- Nebo EP přijme změny a dochází ke svolání dohodovacího výboru
- DV má 28 členů z EP i Rady, přítomna i Komise
- DV má 21 dní na rozhodnutí (pokud ne, EK předkládá nový návrh)
- Pokud DV schválí rozpočet, pak mají EP a Rada 14 dní na schválení
- Pokud EP neschválí, musí být předložen nový návrh
- Rada má minimalizovanou možnost rozpočet odmítnout

Kopírování kodecize v rozpočtové proceduře?

Prvky kodecize:

- Podobné/shodné kompetence
- Dohodovací výbor
- Zapojení Komise (EP a Komise – tandem?)

X kodecize:

- výstup dohodovacího výboru může být přijat, i když není schválen Radou
- upuštěno od systému dvojího čtení

Posílení EP?

- Formální posílení
- Ale Rada může fakticky návrh také vetovat
- ALE: pokud může rada ovlivňovat nepovinné výdaje, je tomu tak?

Kontrolní pravomoci EP

- kontroluje činnosti unie a dalších institucí
- může zřídit dočasné a vyšetřovací výbory
- pravomoc schvalovat jmenovaného předsedu Evropské komise
- vyslovuje důvěru nové Komisi jako celku
- právo Komisi odvolat, ještě nikdy to však neudělal (Santer; UKIP...)
- může interpelovat Radu a Komisi (EP; frakce; výbor)

Jmenování Komise - přehled

Smlouva	Schválení		Odvolání
	Předseda	Komise jako celek	
ESUO	-	-	AV + 2/3V
Slavnostní prohlášení o EU	K	-	AV + 2/3V
JEA	K	-	AV + 2/3V
SEU	K	✓	AV + 2/3V
Amsterodam	✓	✓	AV + 2/3V
Lisabon	✓	✓	AV + 2/3V